

Fabuloasa viață muzicală din Rusia - Opera la Sankt Petersburg

Oraș fondat de Petru cel Mare (al cărui prieten și consilier a fost Dimitrie Cantemir), Sankt Petersburg, capitala imperială a țărilor din epoca iluminismului și a romantismului se remarcă prin spiritul european și prin aderarea la valorile artei apusene.

Printre acestea muzica figurează la loc de cinste. Încă de la începuturile încurajării prezenței muzicii în viața elitei ruse, fenomenul de internaționalizare și grija pentru selectarea valorilor de top au fost în prim plan. Cum arta sonoră a celei de-a doua jumătăți a secolului XVIII și apoi a secolului XIX a fost, într-un fel, dominată de spectaculozitatea și atractivitatea genului operei, acesta a avut prioritate și în orașul țărilor, fiind încurajat printr-o varietate de mijloace: existența unor spații dedicate în toate palatele imperiale, apoi construirea de teatre speciale, încurajarea creației prin invitarea unor compozitori de renume, comenzi adresate unor compozitori străini de maximă celebritate, invitarea unor trupe de operă italiene sau franceze, fondarea unei trupe imperiale. Giovanni Paisiello a fost timp de mai mulți ani Kapelmeister la curtea Ecaterinei II, compunând câteva dintre operele sale cele mai cunoscute în Rusia. La fel și Domenico Cimarosa, Baldassare Galuppi, Tomasso Traetta, Giuseppe Sarti, Francesco Araja, adică elita compozitorilor italieni de operă ai timpului, culminând cu comanda lansată către Verdi, pentru compunerea și prezentarea în premieră mondială a operei *Puterea destinului*. Alți compozitori au primit ca sarcină organizarea vieții muzicale (Caterino Cavos sau G. B. Locatelli) sau compunerea de muzică pentru balet (Cesare Pugni sau Riccardo Drigo). Pe lângă italieni au fost invitați și compozitori de alte naționalități, ca de exemplu francezul Francois-Adrien Boieldieu, care a compus mai multe opere în Rusia, sau germanul Friedrich von Flotow. Nu au lipsit arhitecți, pictori, scenografi, coreografi străini, care au dat strălucire spectacolului teatral muzical. Pe lângă aceștia, cu timpul s-a afirmat o falangă puternică de compozitori ruși.

În afara Teatrului Ermitaj din Palatul de iarnă (1764), capitala Rusiei s-a îmbogățit cu mai multe teatre de operă: Teatrul mare (1783, Bolshoi Kamenny Theatre), Mikhailovsky (1833, cunoscut o vreme sub denumirea de Teatrul Mic sau Teatrul Mussorgski) și Mariinsky (1860, cunoscut o vreme sub numele Kirovski). De asemenea, și Teatrul Alexandrinski (1832, astăzi dedicat teatrului dramatic și baletului) era gazdă pentru asemenea spectacole. Totodată, după inaugurarea noii clădiri a Conservatorului (1896), și aceasta a devenit un loc dedicat stagiunilor de operă, beneficiind de o sală de mari dimensiuni, poate cea mai mare din Europa situată în interiorul unei instituții de învățământ (1700 de locuri).

Din 2013 funcționează cea de-a doua clădire a Teatrului Mariinsky, construită chiar lângă clădirea istorică și legată de aceasta printr-un Skywalk care traversează râul. Beneficiind de o arhitectură spectaculoasă, de o sală foarte mare (2000 de locuri) și de tehnologie de ultimă oră (atât în scenă cât și în spațiile pentru public), clădirea funcționează în paralel cu cea veche, propunând simultan reprezentații de operă și balet. Se spune că este teatrul muzical cu cele mai complexe dotări tehnice, care oferă soluții regizoral-scenografice nemărginite, în consonanță cu ideile din ce în ce mai revoluționare ale creatorilor de spectacole. Fosa multi-nivel are o suprafață de 170 m² și 120 de scaune pentru instrumentiști. Mai mult, în noul teatru mai există câteva săli de spectacole de dimensiuni mai mici: Sala

Teatrul Alexandrinski

Prokofiev (pentru recitaluri), pentru care Steinway & Sons a construit un pian special conceput pentru acest spațiu, Sălile Stravinski și Șcedrin (pentru concerte și programe educative), Sala Mussorgski (pentru recitaluri de lied și pentru recitalurile soliștilor din Programul de tineret al Teatrului Mariinsky).

În 2007 Teatrul Mariinsky și-a sporit zestrea cu o clădire destinată concertelor simfonice, una dintre sălile de concerte cu acustică excepțională, de care beneficiază stagiunea orchestrei simfonice a Teatrului și mari orchestre ale lumii, invitate în turneu în cadrul unor Festivaluri.

Mariinsky are o stagiune desfășurată și la malul mării, în Extremul Orient, în orașul Vladivostok, situat pe țărmul Mării Japoniei. Din 2016 clădirea ultramodernă a Operei municipale a fost pusă la dispoziția Teatrului Mariinsky, care a conferit calitate și standarde maxime spectacolelor de aici, într-o stagiune permanentă.

Sankt Petersburg mai are și un teatru dedicat operei și musical-ului. Se numește Teatr Muzykalnoi Komedii și este situat pe principalul bulevard din centrul orașului. Stagiunea cuprinde cele mai iubite titluri de operetă, completată cu noi montări ale unor musicaluri moderne, prezentate nu demult pe principalele scene britanice, americane sau franceze.

C. MIHAI